

Utemeljeno 1948

**SADRŽAJ RAZMATRANJA UVJETA OKOLIŠNE DOZVOLE, POVEZANO S
IZMJENAMA I DOPUNAMA UVJETA ZBOG PROMJENA U RADU ZA
POSTOJEĆE POSTROJENJE**

FARMA FORKUŠEVCI

ŽITO D.O.O.

METIS d.d.

Kukuljanovo 414,
51 227 Kukuljanovo
Odjel stručnih poslova zaštite
okoliša i procjene rizika

Tel:

e-mail: zopr@metis.hr

svibanj, 2019.

Naručitelj: Žito d.o.o., Đakovština 3, 31000 Osijek

Naziv dokumenta: Sadržaj razmatranja uvjeta okolišne dozvole Farma Forkuševci

Podaci o izrađivaču: METIS d.d., Odjel stručnih poslova zaštite okoliša i procjene rizika Kukuljanovo 414, Kukuljanovo

Oznaka dokumenta: RN/2018/0061

Voditelj izrade: Morana Belamarić Šaravanja, dipl. ing. biol., univ. spec. oecoining

Stručni suradnici:

Ivana Dubovečak dipl. ing. biol. - ekol.

Domagoj Krišković dipl. ing. preh. teh.

Daniela Krajina dipl. ing. biol. - ekol.

Lidija Maškarin struč.spec.ing.sec.

Snježana Božić Pajić mag. iur

Mirna Perović Komadina mag. educ. polytech. et. inf.,
univ. spec. oecing

Vedran Savić struč. spec. ing. spec.

Vanjski suradnici: Marko List mag. ing. agr.

Datum izrade: svibanj, 2019.

Datum revizije:

METIS d.d.

1. PODACI POVEZANI S ANALIZOM POSTROJENJA FARMA FORKUŠEVCI U ODNOSU NA PROVEDBENU ODLUKU KOMISIJE 2017/302 O UTVRĐIVANJU ZAKLJUČAKA O NAJBOLJIM RASPOLOŽIVIM TEHNIKAMA NA TEMELJU DIREKTIVE 2010/75/EU ZA INTENZIVAN UZGOJ PERADI ILI SVINJA

Prema Uredbi o okolišnoj dozvoli, Prilog I. *Prilog I., Popis djelatnosti kojima se mogu prouzročiti emisije kojima se onečišćuje tlo, zrak, vode i more*, glavna djelatnost koja se provodi u postrojenju je:

6.6. Intenzivan uzgoj peradi ili svinja s više od:

(b) 2.000 mesta za proizvodnju svinja (preko 30 kg)

(c) 750 mesta za krmače.

Operater je u prosincu 2013. godine ishodio Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeće postrojenje Farma Forkuševci (Klasa: UP/I-351-03/12-02/130, urbroj: 517-06-2-2-1-13-32 od 13. prosinca 2013.).

Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18), čl. 115. i Uredba o okolišnoj dozvoli (NN 8/14, 5/18), čl. 26. propisuju obavezu razmatranja, i po potrebi posebnim rješenjem mijenjanja i/ili dopunjavanja Okolišne dozvole/Rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, a s ciljem usklađivanja uvjeta za rad postrojenja s Odlukom o zaključcima o najbolje raspoloživim tehnikama (NRT) koja se objavljuje na službenim stranicama Europske unije, a odnose se na glavnu djelatnost postrojenja (<http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/>).

Provredbena Odluka Komisije (EU) 2017/302 o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i), na temelju Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća, za intenzivni uzgoj peradi ili svinja (SL L 70, 8. 3. 2012.), u dalnjem tekstu Zaključci o NRT, dionesa je u veljači 2017. godine.

Nastavno na navedeno, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike donijelo je u rujnu 2018. godine Zaključak (KLASA: UP/I 351-02/18-47/01, Urbroj: 517-03-1-3-1-18-7 od 26. rujna 2018.) kojim je operatera pozvalo da dostavi stručnu podlogu s ispunjenim poglavljem H obrasca Priloga VI Uredbe o okolišnoj dozvoli radi provedbe razmatranja usklađenosti uvjeta iz Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša sa Zaključcima o NRT za intenzivan uzgoj svinja i peradi. Stručna podlogu izradio je ovlaštenik METIS d.d. iz Kukuljanova.

Pokretanjem mesne industrije unutar tvrtke Žito d.o.o. ukazala se potreba za većim brojem tovljenika od postojećih, odobrenih kapaciteta na vlastitim farmama. Stoga operater na farmi Forkuševci namjerava povećati kapacitet farme s 3060 tovljenika na 4460 tovljenika od čega će, ovisno o potrebama tržišta, najmanje 78,80 % biti tovljenici do 110 kg težine, a najviše 21,20 % biti tovljenici težine od 110 - 140 kg. U navedenu svrhu, provest će se rekonstrukcija u postojećim tovilištima (bez dogradnje). Sva planirana nova mesta za tovljenike će se izvesti unutar već postojećih objekata tovilišta.

Usporedbom s najboljim raspoloživim tehnikama je utvrđeno da je djelatnosti Farma Forkuševci u bitnome usklađena sa zahtjevima najboljih raspoloživih tehnika te su utvrđene tehnike koje je u svrhu usklađivanja potrebno provesti do početka 2021. godine.

2. PRIJEDLOG PROMJENE UVJETA IZ POSTOJEĆEG RJEŠENJA O OBJEDINJENIM UVJETIMA ZAŠTITE OKOLIŠA/OKOLIŠNE DOZVOLE

Provđenom analizom Rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postrojenje farma Forkuševci i usporedbom sa Zaključcima o NRT-u predlaže se sljedeće:

- Tehničko –tehnološko rješenje iz rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša zamijenit će se s opisom postrojenja prema čl. 18. st. 2. Uredbe o okolišnoj dozvoli.
- Promjena oznaka kod opravdanja uvjeta okolišne dozvole prema oznakama iz Zaključaka o NRT-u.
- Ukidaju se uvjeti u rješenju koji su već opisani u procesnim tehnikama.
- Ukida se uvjet 1.2.4.6. vezan uz primjenu gnojovke na poljoprivredne površine.
- Ukidaju se uvjeti (1.3.2.1. i 1.3.2.2.) kojima se određuju razine udjela sirovih proteina i fosfora u hranidbenoj smjesi.
- Dodaju se uvjeti kojima se određuju dozvoljene razine godišnjeg ispuštanja dušika i fosfora po broju mesta za krmače, odbijenu prasad i svinje za tov.
- Ukida se uvjet (1.3.4.2.) kojim se određuje potrošnja vode za napajanje kategorija svinja.
- Uvodi se obveza izrade Plana upravljanja neugodnim mirisima u slučaju pritužbi javnosti.
- Mijenja se uvjet 1.7.1. na način da se utvrđuje način vođenja evidencije o potrošnji vode, energije, goriva te ulazu hrane i životinja.
- Dodaje se obveza izrade godišnjeg izračuna ukupno ispuštenih dušika i fosfora primjenom bilance masa dušika i fosfora. Izračun se izrađuje za krmače (uključujući prasad), odbijenu prasad i svinje za tov. Prvi izračun izraditi će se za 2020. godinu.
- Dodaje se obveza godišnje procjene emisija amonijaka u zrak primjenom faktora emisije. Prva procjena izraditi će se za 2020. godinu.
- Dodaje se obveza godišnje procjene emisija prašine procjenom temeljem faktora emisija. Prva procjena izraditi će se za 2020. godinu.
- U uvjetu 2.1. određuju se razine emisija amonijaka ($\text{kg NH}_3/\text{mjesto za životinju/godina}$) povezane s NRT-ima za krmače za parenje i suprasne krmače, dojne krmače, odbijenu prasad i svinje za tov.
- U uvjetu 2.2. godišnje količine nastale gnojovke smanjuju se s $26\ 000\ \text{m}^3$ na $22\ 000\ \text{m}^3$ zbog primjene novog proračuna nastanka gnojovke.

3. OPIS POSTROJENJA I DJELATNOSTI KOJE OPERATER OBAVLJA U POSTROJENJU

Glavna djelatnost prema Prilogu I Uredbe o okolišnoj dozvoli („Narodne novine“ br. 08/14 i 5/18) postojećeg postrojenja. Farma Forkuševci operatera Žito d.o.o., na lokaciji Forkuševci bb, Forkuševci je intenzivan uzgoj svinja i potpada pod točku 6.6. Intenzivan uzgoj peradi ili svinja s više od (b) 2000 mesta za proizvodnju svinja (preko 30 kg) i (c) 750 mesta za krmače.

Ukupni kapacitet farme je 4460 mesta za proizvodnju svinja (preko 30 kg) i 2 500 mesta za krmače. Uzgoj svinja obavlja se u tipskim objektima. Ovisno o potrebama tržišta, od ukupnog broja tovljenika:

- najmanje 78,80 % biti tovljenici do 110 kg težine,
- najviše 21,20 % biti tovljenici s više od 110 kg, do najviše 140 kg tjelesne težine.

Svinje se na farmi drže u specijaliziranim objektima ovisno o pojedinoj kategoriji svinja, odnosno o proizvodnoj fazi. Svinje različitih dobi i namjene smještene su u odvojene objekte tako da se svakoj kategoriji svinja mogu osigurati optimalni uvjeti smještaja i higijene, a također i hraničbe (oznake 5-6, 13 – 18, 23-27, 33 – 35, 36, 41 - 44 u Prilogu 1).

Izvedba objekata i način držanja svinja odlučujući je faktor koji utječe i na ostale aktivnosti na farmi koje uključuju: hraničbu i napajanje životinja, održavanje povoljnih klimatskih uvjeta, izgnjanje objekata te, održavanje i čišćenje.

Nazimice i krmače, u razdoblju od odbića prasadi do utvrđivanja gravidnosti borave u pripustilištu. Smještene su u pojedinačnim boksovima na betonskom, djelomično rešetkastom podu. Nakon što im je otkriven estrus provodi se umjetno osjemenjivanje. Boravak u pojedinačnim boksovima je 28 dana nakon pripusta.

Mužjaci za priplod ili nerasti smješteni su nerastarniku u pojedinačnim boksovima na betonskom, djelomično rešetkastom podu.

Nakon što se ustanovi gravidnost krmače se prebacuju u objekte čekališta gdje se drže u grupnim boksovima na djelomično rešetkastom podu s betonskim gredicama. Tijekom boravka u čekalištu provodi se kontinuirana zdravstvena kontrola svinja i preventivna cijepljenja, koja su predviđena planom cijepljenja za farmu. Krmače u čekalištu moraju postići dobru kondiciju s ocjenom kondicije od 3,5 što odgovara dobroj pripremljenosti za prasanje i dovoljno rezervi za period dojenja.

Krmače se prebacuju u prasilište 110-ti dan suprasnosti, ili tjedan dana prije očekivanog prasanja, te se smještaju u pojedinačne boksove s potpuno rešetkastim plastičnim podom i odvojenim dijelom za prasad. Krmače se pripremaju za prasanje što podrazumijeva čišćenje od ekto i endo parazita i kupanje krmača. Nakon prasanja, prasad se doji 28 dana dok ne postigne prosječnu izlaznu masu od 7,5 kg.

Nakon odbijanja od krmače, prasad odlazi u odgajališta gdje ostaje sve dok ne postigne dovoljnu težinu da može ići u tovilište. Prasad je smještena u grupnim boksovima na potpuno rešetkastom plastičnom podu.

Nakon što navrši 7 tjedana i postigne potrebnu masu prasad se smješta u objekte tovilišta To je ujedno i završna faza svinjogojske proizvodnje. Svinje u tovilištu borave dok ne postignu masu od 110 ili 140 kg, a drže se u grupnim boksovima na djelomično rešetkastom betonskom podu.

Način hraničbe ovisi o zrelosti, dobi i potrebi životinja, tako da se ona razlikuje po proizvodnim objektima. Hraničba je višefazna s prehranom prilagođenom posebnim zahtjevima proizvodnog razdoblja. (Zaključci o NRT-ima, NRT 3.b i 4.a). U cilju smanjenja ispuštanja dušika i u skladu s time emisija amonijaka, u pripremi hraničbeni smjese koriste se točno određeni udjeli sirovih bjelančevina uz kontrolirani dodatak esencijalnih aminokiselina (Zaključci o NRT-ima 3a i 3.c). Za smanjenje ukupnih emisija fosfora u hrani se dodaju lako probavljivi anorganski fosfati kao djelomična zamjena konvencionalnih izvora fosfora te odobreni aditivi kojima se povećava iskoristivosti sastojaka u hraničbenim smjesama (Zaključci o NRT-ima 4a i 4.c). U primjeni je suha

hrana u pripustilištu i tekuća hrana u ostalim objektima. U suhu hranu dodaju se manje količine jestivih ulja i melase (Zaključci o NRT 11.4.1.).

Napajanje u objektima je po volji i u primjeni su nipl pojilice uz stalnu dostupnost vode (Zaključci o NRT 5.d). Tlak vode, zbog smanjenja rasipanja, regulacijskim ventilima na početku cjevovoda održava se na 0,5 - 1 bara, što osigurava dovoljnu protočnost vode, koja može zadovoljiti u potpunosti potrebe za vodom za sve kategorije svinja (Zaključci o NRT 5.e).

Nakon završetka jednog proizvodnog ciklusa i pražnjenja pojedinog odjeljka, odjeljak se čisti, pere, dezinficira i odmara prije ulaska novih životinja. Objekti se prije pranja natapaju sredstvom te nakon toga peru visokotlačnim uređajima za pranje (Zaključci o NRT 5.c). Dezinfekcija objekata provodi se odabranim, biorazgradivim, dezinfekcijskim sredstvom nakon pranja i sušenja, a 48 sati prije ulaska svinja u objekt.

Ventilacija u objektima je umjetna. Sustav ventilacije je podtlačni, što omogućuje optimalno miješanje i predgrijavanje ulaznog zraka i osigurava izmjenu. Sustav je automatski nadziran i reguliran (Zaključci o NRT 8.a i 8b). Tijekom zimskog razdoblja, u objektima prasilišta je predviđeno grijanje putem grijaćih, toplovodnih ploča, smještenih na pod, infra crvenih lampi iznad grijачe ploče i grijaćih tijela na zemni plin, koji zagrijavaju ulazeći zrak.

Godišnje na Farmi Forkuševci nastaje (zajedno s vodom od pranja objekata) 21 732 m³ gnojovke. Gnojovka se u objektima sakuplja u sabirnim kanalima ispod djelomično rešetkastih i rešetkastih podova. Otvaranjem zapornih čepova na odvodnim cijevima stvara se blagi podtlak uslijed kojeg dolazi do brzog istjecanja gnojovke u sabirni cjevovod te dalje do sabirne betonske jame za gnojovku. (Zaključci o NRT-ima 30.a.1).

Na osnovu mjerena razina gnojovke u sabirnoj jami uključuje se pumpa za prepumpavanje gnojovke u jednu od tri lagune (oznaka 39 u Prilogu 1). Dno i strane laguna napravljeni su od debelog sloja nepropusne gline (Zaključci o NRT 18.d). Gnojovka se u lagunama ne miješa, a na površini gnojovke se stajanjem stvara prirodna pokorica (Zaključci o NRT-ima 17.a i 17.b). Ukupni skladišni kapacitet za gnojovku na farmi iznosi 41 028,32 m³ što je dovoljno za šestomjesečno skladištenje gnojovke (Zaključci o NRT 17.b).

Nastala gnojovka se odvozi na poljoprivredne površine trećih subjekata s kojima operater ima ugovor. U cilju zaštite voda od onečišćenja uzrokovanih nitratima poljoprivrednog porijekla za primjenu gnojovke nastale na Farmi Forkuševci ugovorima s trećim subjektima osigurano je 352,5 ha poljoprivrednih površina.

Uginule životinje skladište se u odvojenom, zatvorenom prostoru na farmi (oznaka 01 u Prilogu 1). Prostor je opremljen sustavom rashlade. Tijela uginulih životinja skladište se do predaje ovlaštenoj pravnoj osobi u spremnicima od inox čelika volumena 1,6 m³. Odvoženje uginulih životinja obavlja se dva puta tjedno..

Na lokaciji farme izведен je razdjelni sustav odvodnje. Tehnološke otpadne vode od pranja objekata odvode se zajedno s gnojovkom u lagune za gnojovku (Zaključci o NRT-ima 7.a). Sanitarne otpadne vode iz upravne zgrade sakupljaju se u zasebnu vodonepropusnu sabirnu jamu (oznaka 29 u Prilogu 1). Otpadne vode iz dezinfekcijske barijere sakupljaju se u zasebnu vodonepropusnu sabirnu jamu (oznaka 49 u Prilogu 1). Sadržaj sabirnih jama prazni i zbrinjava ovlaštena pravna osoba. Oborinske voda s krovnih površina, internih prometnica i manipulativnih površina ispuštaju se u okolne zelene površine na farmi. (Zaključci o NRT-ima 6.c). Građevine internog sustava odvodnje održavaju se sukladno Planu rada i održavanja vodnih građevina za odvodnju i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

4. OPIS IZVORA INDUSTRIJSKIH EMISIJA U POSTROJENJU

Emisije iz glavnih procesa na svinjogojskoj farmi potječu od upravljanja stajskim gnojem i povezane su s njegovom vrstom, količinom i sastavom. Na farmi Forkuševci u procesu uzgoja svinja nastaje gnojovka.

Izvori emisija u zrak

Na lokaciji farme nema nepokretnih izvora emisija onečišćujućih tvari u zrak. Tijekom proizvodnog procesa na farmi Forkuševci nastaje gnojovka, a posljedica njene razgradnje je razvijanje plinova pri čemu neki od njih imaju neugodne mirise.

Glavni izvori emisija amonijaka na farmi Forkuševci su procesi uzgoja životinja u objektima i skladištenje nastale gnojovke.

Ključne emisije koje nastaju u objektima za uzgoj životinja su emisije amonijaka, neugodnih mirisa i prašine.

Količina i sastav emisija amonijaka ovisi o načinu izvedbe objekata za uzgoj svinja, kategoriji svinja, odgovarajućem vođenju tehnološkog procesa (hranidba životinja i izgnojavanje objekata). Glavni čimbenici koji utječu na emisiju prašine su ventilacija, aktivnost životinja, vrsta i količina podloge, vrsta i konzistencija stočne hrane, način hranidbe (po volji ili ograničena dostupnost), te vlažnost

Iako u manjoj mjeri, emisije amonijaka iz skladištenja gnojovke također doprinose ukopnim emisijama amonijaka s farme svinja. Čimbenici koji utječu na emisija amonijaka iz skladištenja gnojovke su:

- kemski sastav gnojovke (koncentracija $\text{NH}_4\text{-N}^+$)
- fizikalna svojstva (udio suhe tvari, pH)
- emitirajuća površina (veličina skladišta, prirpdna pokorica)
- klimatski uvjeti (temperatura, oborina, vjetar i dr.).

Od navedenih, najvažniji čimbenici su sadržaj suhe tvari u dušika (ukupni anomski dušik). Na sadržaj suhe tvari utječe način upravljanja gnojovkom, dok sadržaj dušika ovisi i načinu i sastavu prehrane.

Neugodni mirisi na svinjogojskoj farmi nastaju u objektima za držanje svinja, skladištenju gnojovke i prilikom primjene gnojovke na poljoprivredne površine. Doprinos pojedinih izvora u ukupnim emisijama neugodnih mirisa varira i ovisi načinu upravljanja i odražavanju farme te sastavu, načinu skladištenja i tehnikama koje se koriste za upravljanje nastalom gnojovkom nastale gnojovke

Izvori emisija u vode

Na lokaciji farme Forkuševci nastaju:

- otpadne tehnološke vode (otpadne vode iz objekata farme – gnojovka, otpadne vode iz dezbarijera),
- sanitarnе otpadne vode,
- oborinske vode.

Nema ispuštanja otpadnih voda u prirodni prijemnik.

Buka

Buka koja potječe iz postrojenja za uzgoj svinja je lokalno pitanje okoliša i posebno se razmatra u onim situacijama kada se postrojenja nalaze u blizini stambenih područja i ostalih osjetljivih receptora. Glavni izvori buke na svinjogojskoj farmi su objekti za držanje svinja, doprema hrane, upravljanje gnojovkom. Ukupne razine buke su promjenjive i ovise o načinu upravljanja, broju i kategoriji životinja te o korištenoj opremi.

5. OPIS SVOJSTAVA I KOLIČINA INDUSTRIJSKIH EMISIJA IZ POSTROJENJA

Zrak

U cilju smanjenja emisija amonijaka s farme Forkuševci u primjeni su sljedeće najbolje raspoložive tehnike:

- Životinje se u objektima drže na djelomično i potpuno rešetkastom podu uz učestalo uklanjanje gnojovke iz objekata.
- U primjeni je višefazna prehrana prilagođena posebnim zahtjevima proizvodnog razdoblja. U cilju smanjenja ispuštanja dušika i u skladu s time emisija amonijaka, u pripremi hranidbene smjese koriste se točno određeni udjeli sirovih bjelančevina uz kontrolirani dodatak esencijalnih aminokiselina.
- Objekti za životinje imaju izvlačenje zraka putem krovnih ili bočnih ventilatora. Upravljanje ventilacijom je preko centralne upravljačke jedinice.
- Gnojovka se skladišti u lagunama, ne miješa se te se na površini stvara prirodna pokorica.

Primjenom navedenih mjera ostvaruje se smanjenje emisije amonijaka u odnosu na slične farme koje nisu visokog stupnja tehnološke opremljenosti.

U cilju smanjenja emisija prašine primjenjuje se:

- Sustav za držanje životinja bez upotrebe stelje što je povezano s manjim emisijama prašine.
- Hranjenje životinja je po volji za određene kategorije životinja ovisno o fazi uzgoja.
- Tekuća i suha hranidba, pri čemu se u suhu hranidbu dodaju manje količine jestivog ulja i melase.
- Sustav ventilacije je automatski, računalno reguliran koji održava optimalnu brzinu strujanja manju od 0,1 m/s.

Kako bi se spriječile i/ili smanjile emisije neugodnih mirisa farma Forkuševci smještena je 2,1 km od najbližih stambenih objekata u naselju Forkuševci na jugoistočnoj strani lokacije. Naselje Viškovci nalazi se na oko 2,2 km, a naselje Kuševac na oko 4 km jugozapadno od lokacije.

Na farmi se provodi redovno održavanje i čišćenje objekata za držanje životinja u kojima su izvedeni potpuno ili djelomično rešetkasti podovi. Izgnojavanje objekata provodi se u redovitim razmacima 1-2 puta tjedno ovisno o kategoriji životinja. U objektima nema strujanja zraka preko površina gnoja. Odnosno nema ventilacijskih otvora na dnu objekata. Ispušni otvor smješteni su na krovu objekata. Cijela lokacija farme ograđena je visokim raslinjem. Sljemeni krovova objekata za uzgoj životinja kao i ventilacijski otvor smješteni su u smjeru sjever – jug odnosno poprečno na prevladavajuće smjerove vjetra na ovom području. Također naselje koje je najbliže lokaciji farme je udaljeno 2,1 km sjeverno odnosno nije izloženo pojavi neugodnih mirisa obzirom na činjenicu da je učestalost vjetrova iz smjera sjevera zanemariva.

Na Farmi Forkuševci ne provodi se prerada gnoja. Nastala gnojovka predaje se trećim osobama na daljnje upravljanje i primjenu na poljoprivredne površine.

Vode i tlo

Kako bi se spriječile emisije u tlo i vodu iz prikupljanja gnojovke primjenjuju se sljedeće tehnike :

- Cijeli sustav odvodnje je projektiran kao zatvoren i nepropustan. Lagune za skladištenje gnojovke izvedene su s nepropusnim dnom od sloja debele gline.

- Lagune kao i cijeli sustav odvodnje ispitani su na propusnost i prema rezultatima ispitivanja zadovoljavaju uvjete nepropusnosti.
- Lagune za skladištenje gnojovke su dovoljnog kapaciteta za šestomjesečno skladištenje. Ukupan kapacitet laguna iznosi 41 028,32 m³. Obzirom da se ukupna godišnja količina proizvedene gnojovke na farmi procjenjuje na 21 732 m³, za šestomjesečno razdoblje skladištenja potrebno je osigurati zapreminu 10 866 m³.
- Gnojovka se iz laguna predaje trećim osobama temeljem sklopljenih ugovora za primjenu na poljoprivrednim površinama. Sastav gnojovke koja se predaje redovno se ispituje. Prosječan sadržaj dušika u gnojovki iznosi 0,2 %
- Za primjenu gnojovke na poljoprivredne površine u skladu sa zahtjevima II Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanih nitratima poljoprivrednog podrijetla (NN 60/17) za primjenu do graničnih količina dušika od 170 kg/ha, operater je ugovorima osigurao 352,5 ha poljoprivrednih površina.
- Na 2 piezometra postavljena pored laguna prati se sastav podzemne vode jednom godišnje.
- Sadržaj sabirnih jama za sanitarnе vode i otpadne vode iz dezbarajera predaje se ovlaštenim pravnim osobama.

Buka

Mjerenja buke okoliša za Farmu Forkuševci provedena su u studenom 2014. godine. Prema Izvještaju o mjerjenju buke okoliša izmjerene ekvivalentne razine buke noću su iznosile: 30,3 dB(A) na granici posjeda farme, jugoistočno u smjeru naselja Forkuševci, te 37,23 dB(A) na granici posjeda farme, jugozapadno u smjeru naselja Viškovci , što je manje od propisanih 45 dB(A).

Izdanim Rješenjem o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša propisano je da razina buke ne smije prelaziti u zoni gospodarske namjene 80 dB(A) danju i noću, a na granicama zone mješovite namjene 55 dB(A) danju i 45 dB(A).

6. OPIS TEHNIKA ZA SPRJEČAVANJE NASTAJANJA OTPADA I PRIPREMU ZA PONOVNO KORIŠTENJE ILI OPORABU OTPADA NASTALOG U POSTROJENJU

Za sve vrste otpada koji nastaje uspostavljen je propisano gospodarenje otpadom koje uključuje odvojenog prikupljanja nastalog otpada po vrstama te ugovaranje njihove predaje ovlaštenim skupljačima/obradivačima otpada, uz vođenje propisane dokumentacije.

Unutar lokacije farme, u za to predviđenom prostoru, fizički odvojenom od osnovne djelatnosti, odvija se odvojeno privremeno skladištenje neopasnog otpada u posebne nepropusne spremnike (kontejnere), na nepropusnoj podlozi.. Željezo i čelik nastali povremenom zamjenom postojeće opreme (ostaci metalnih kaveza za životinje) se privremeno skladište na otvorenoj nenatrivenoj betonskoj površini. Opasni otpad se privremeno skladišti se skladišti u zasebne kontejnere i zaključava u odvojeno privremeno skladište do predaje ovlaštenoj osobi.

Uginule životinje skladište se u odvojenom, zatvorenom prostoru na farmi. Prostor je opremljen sustavom rashlade. Tijela uginulih životinja skladište se do predaje ovlaštenoj pravnoj osobi u spremnicima od inox čelika volumena 1,6 m³. Odvoženje uginulih životinja obavlja se dva puta tjedno. Nakon pražnjenja kontejneri se peru unutar rashladne prostorije na čijem podu je ugrađen sifon za odvodnju otpadne vode u sabirnu jamu gnojovke.

7. OPIS TEHNIKA PREDVIĐENIH ZA PRAĆENJE INDUSTRIJSKIH EMISIJA U OKOLIŠ

Emisije u zrak

Na lokaciji Farme Forkuševci nema nepokretnih izvora emisija onečišćujućih tvari u zrak te se ne provodi praćenje emisija mjerjenjem emisija na ispustu.

Praćenje emisija amonijaka predviđeno je procjenom emisija primjenom emisijskih faktora izračunatih na temelju bilance ispuštenog dušika. Procjena će se provoditi jednom godišnje za prethodnu godinu.

Emisije prašine iz objekata za uzgoj životinja provodit će se jednom godišnje procjenom temeljem emisijskih faktora

Emisije u vode

Na lokaciji farme Forkuševci nema ispuštanja otpadnih voda.

Prilog 1. Situacijski prikaz objekata i mesta emisija na lokaciji postrojenja

LEGENDA

1	Dezbarijera sa sabirnom jamom	19	Hladnjača	39	Laguna za gnojovku
2	Dezbarijera sa sabirnom jamom	21	Bolnica H1	40	Nerastarnik N
3	Vgarska kućica	22	Test	41	Čekališta P5
4	Kolna vaga	23	Čekališta P6	42	Čekalište K1
5	Odgajalište O1	24	Prasilište PR4	43	Čekalište K2
6	Odgajalište O2	25	Prasilište PR3	44	Čekalište K3
7	Upravna zgrada	26	Prasilište PR2	45	Trenč silosi
8	Agregat	27	Prasilište PR1	46	UNP spremnik
9	Trafostanica	28	Centralna kuhinja	47	Spremnik vode
10	Skladište	29	Sabirna jama sanitarne vode	48	Bunar
11	Kuća vase	30	Vodotoranj	49	Dezbarijera sa sabirnom jamom
12	Vaga	32	Bolnica H2	50	Priprema vode
13	Tovilište K9	33	Pripust P1		Ventilacijski ispusti u zrak
14	Tovilište K8	34	Pripust P2		Skladište hrane
15	Tovilište K7	35	Pripust P3	01	Hladnjača za uginule životinje
16	Tovilište K6	36	Čekališta P4	02	Privremeno skladištenje otpada
17	Tovilište K5	37	Sabirna jama gnojovke		
18	Tovilište K4	38	Nadstrešnica		

